

MARY
HIGGINS
CLARK

PAVOJINGA
TIESA

Alma littera

IŽANGA

Kartais Keitė sapnuodavo tą naktį, nors tai, kas įvyko, buvo ne sapnas. Taip nutiko iš tikrųjų. Jai buvo treji. Susirangiusi lovoje, ji stebėjo, kaip mamytė rengiasi. Mamytė atrodė lyg princesė. Ji vilkėjo nuostabią raudoną vakarinę suknelę, avėjo raudonus atlasinius aukštakulnius, kuriuos Keitė taip mėgdavo pasimatuoti. Tada į miegamąjį įėjo tėvelis. Jis paėmė Keitę ant rankų, apkabino mamytę ir šokio žingsniu išsivedė abi į balkoną, nors lauke jau buvo pradėję snyguriuoti.

Aš paprasčiau jo padainuoti mano dainelę, ir jis padainavo, prisiminė Keitę.

*Mik, kūdikėli, brangus,
Tėvelis išėjo medžioti.
Parneš rausvų debesų
Patalėlį savo vaikeliiui.*

Kitą naktį mamytė žuvo avarijoje, o tėvelis niekada daugiau nebedainavo šios dainelės.

1

Ketvirtadienis, lapkričio 14-oji

Ketvirtą ryto Long Ailande, savo kuklių namų miegamajame Gasas Šmitas rengėsi labai tyliai, stengdamasis nepažadinti žmonos, su kuria nugyveno jau penkiasdešimt penkerius metus. Tačiau jam nepavyko.

Lotė Šmit pakėlė ranką ir apgraibomis pradėjo ieškoti naktinės lempos jungiklio. Markstydamasi ji pastebėjo, kad Gasas dėvi šiltą striukę, ir paprašė pasiaiškinti, kur susiruošė.

- Lote, aš tik nueisiu iki fabriko. Kažkas atsitiko.
- Ar dėl to vakar tau skambino Keitė?

Keitė buvo Daglaso Konelio, šalia Long Ailando stovinčio didelio fabriko „Konelio antikvarinių baldų kopijos“, savininko duktė. Gasas jame dirbo, kol prieš penkerius metus išėjo į pensiją.

Lotė, smulki septyniasdešimt penkerių žilaplaukė, užsidėjo akinius ir žvilgtelėjo į laikrodį.

- Gasai, gal iš proto išsikraustei? Ar žinai, kuri dabar valanda?
- Ketvirta ryto. Keitė pakvietė susitikti pusę penkių. Tikriausiai ji turi rimtų priežasčių, todėl ir einu.

Lotė aiškiai matė, kad jis susirūpinęs. Ji gerai žinojo, kad neverta užduoti klausimo, kuris sukosi jiems abiem mintyse.

- Gasai, mane aplankė bloga nuojauta. Žinau, nemėgsti, kai taip kalbu, bet jaučiu, kad įvyks kažkas negero. Nenoriu, kad ten eitum.

Silpnoje šešiasdešimties vatų naktinės lempos šviesoje jie įdėmiai žvelgė vienas į kitą. Gasas širdyje pajuto kylančią baimę. Lotės nuojauta jį ne tik suezino, bet ir išgąsdino.

– Lote, miegok, – piktai burbtelėjo. – Kad ir kokios ten bėdos, pusryčių tikrai grįšiu.

Gasas nebuvo iš tų, kurie rodo jausmus, bet šį kartą apėjo lovą, pasilenkė, pabučiavo žmonai į kaktą ir ranka perbraukė jai plaukus.

– Nesijaudink, – pasakė užtikrintai.

Tai buvo paskutiniai jai išstarti žodžiai.

2

Keitė Koneli tikėjosi, kad jai pavyks nuslėpti nerimą dėl priešaušriu numatyto susitikimo su Gasu baldų fabriko muziejuje. Ji vakarieniavo su tėvu ir jo naująja mergina madingoje Manhato kavinėje „Zone“ Žemutiniame Ist Saide. Prie kokteilių, kaip paprastai kalbėdama su tėvo „tos dienos skonio“ moterimi, ji palaikė neįpareigojantį pokalbį.

Šį kartą tai buvo Sandra Starling, trečią dešimtį einanti platininė blondinė toli viena nuo kitos žibančiomis šviesiai rudomis akimis; ji labai nuoširdžiai pasakojo buvusi konkurso „Mis Visata“ dalyve, bet miglotomis užuominomis išsisuko nepaaiškinusi, ar toli liko nuo karūnos.

Ji atviravo norinti padaryti karjerą kine, o paskui rūpintis taika pasaulyje. Ši dar kvailesnė už visas kitas, mintyse nusišaipė Keitė. Tėvas, primygtinai reikalaujantis vadinti jį Daglu, buvo kaip visuo- met linksmas ir žavus, nors, atrodo, gėrė daugiau negu paprastai.

Per vakarienę Keitė staiga pajuto, kad pradėjo vertinti tėvą kaip šou „Amerikos talentai“ arba „Šok su žvaigžde“ komisijos teisėja. Simpatiškas, šeštą dešimtį bebaigiąs vyriškis, pamanė ji, šiek tiek panašus į legendinį kino aktorį Gregorį Peką. Tada ji priminė sau, kad daugumai jos bendraamžių nė neateitų į galvą toks palyginimas. Nebent jie, kaip ir aš, dievina kino klasiką, pagalvojo ji.

Ar tik nebūsiu suklydusi, įveldama Gasą? – susimąstė ji.

– Keite, sakiau Sandrai, kad tu esi mūsų šeimos protas, – pasakė tėvas.

– Aš tokia savęs nelaikau, – atsakė Keitė priverstinai nusišypsodama.

– Nesikuklink, – papriekaištavo Daglas Konelis. – Keitė yra atestuota valstybės apskaitininkė. Dirba „Veinui ir Krutersui“, vienai didžiausių apskaitininkų bendrovių šalyje, – nusijuokė jis. – Vienintelė bėda, kad ji man nuolat aiškina, kaip turėčiau tvarkyti šeimos verslą. – Patylėjęs pridūrė: – *Savo* verslą. Tai ji visuomet pamiršta.

– Tėti, tai yra Daglai, – tyliai ištarė Keitė, jausdama kylantį pyktį. – Sandrai nebūtina to klausyti.

– Sandra, pažvelk į mano dukterį. Trisdešimtmetė, aukšta, žavi blondinė. Paveldėjo išvaizdą iš mamos. Jos sesuo Hana panaši į mane. Ji turi mano anglies juodumo plaukus ir mėlynas akis, bet, kitaip nei aš, į šį pasaulį ji atkeliavo „mažoje pakuotėje“. Ne aukštesnė kaip metro šešiasdešimties, ar ne taip, Keite?

Tėtis išgėrė dar prieš čia ateidamas, pamanė Keitė. Padauginęs jis gali tapti tikrai bjaurus. Ji pabandė nusukti kalbą nuo šeimos verslo.

– Mano sesuo dirba mados pasaulyje, – paaiškino ji. – Ji už mane trejais metais jaunesnė. Vaikystėje ji siūdavo sukneles lėlėms, o aš vaizduodavau, kad uždirbu pinigus atsakinėdama į „Kas laimės milijoną“ ir „Laimės rato“ klausimus.

O Dieve, ką reiks daryti, jeigu Gasas man pritar? – klausė ji savęs tuo metu, kai padavėjas atnešė užkandžius.

Laimė, į pilnutėlę kavinės salę po pertraukos sugrįžo koncertuojanti grupė, ir kurtinanti muzika privertė nutraukti pokalbį. Jiedvi su Sandra atsisakė deserto, bet tada Keitė išgirdo, kaip tėvas iš valgiaraščio užsako butelį brangiausio šampano. Ji pamėgino atkalbėti:

– Tėti, nereikia mums...

– Keite, nepradėk pamokslauti apie taupymą, – Daglo Konelio balsas nuskambėjo taip garsiai, kad išgirdo net prie gretimo staliuko sėdintys žmonės.

Keitei nukaito skruostai, bet ji tyliai tarė:

– Šiandien dar esu susitarusi su kai kuo nueiti išgerti. Paliksiu judu su Sandra drauge mėgautis šampanu.

Sandra įdėmiu žvilgsniu tyrinėjo salę ieškodama įžymybių. Ji meilčiai nusišypsojo į jos pusę taurę pakėlusiam vyriškiui.

– Ten Madžestikas. Jo albumas dabar vienas populiariausių, – ištarė ji sulaikiusi kvapą. Kiek atsitokėjusi Sandra sumurmėjo: – Buvo malonu susipažinti, Keite. Gal kada nors, kai susikrausiu turtus, galėsi tvarkyti ir mano pinigų.

Daglas Konelis nusijuokė.

– Kokia puiki mintis! Gal tada duos man ramybę. – Paskui paskubomis pridūrė: – Pajuokavau. Didžiuojusi savo protinga mergaite.

Jeigu tu žinotum, ką tavo protinga mergaitė sumanė, pagalvojo Keitė. Drebėdama iš pykčio ir nerimo, drabužinėje atsiėmė paltą, išėjo į šaltą ir vėjuotą lapkričio vakarą ir iškėlusį ranką sustabdė pravažiuojantį taksį.

Butas, kurį ji nusipirko prieš metus, buvo Aukštutiniame Vest Saide, kooperatiniame name. Tai buvo erdvus dviejų miegamųjų būstas, pro kurio langus vėrėsi nuostabus Hadsono upės vaizdas. Ji labai džiaugėsi butu, nors ir gailėjosi ankstesnio šeimnininko, trisdešimtmečio turto investicijų patarėjo Džastino Kramerio, kuris, praradęs darbą, buvo priverstas jį parduoti už palyginti mažą kainą. Atsisveikindamas jis padovanojo jai kambarinę bromeliją, labai panašią į tą, kuria ji susižavėjo pirmą kartą lankydamasi šiame bute.

– Robis sakė, kad žavėjotės mano augalu, – tarė žvilgsniu rodydamas į greta sėdintį nekilnojamojo turto agentą. – Aną gėlę pasiėmiau, o šita – mano įkurtuvių dovana jums. Pastatykite ją toje pačioje vietoje prie virtuvės lango, ir ji augs kaip piktžolė.

Įžengusi į savo jaukius namus ir įjungusi šviesą Keitė dažnai pagalvodavo apie taip dėmesingai parinktą dovaną. Jos svetainė buvo apstatyta šiuolaikiškais baldais. Gelsvos spalvos sofa su puriomis pagalvėlėmis kviesė kvietė prigulti. Tokiais pačiais apmušalais aptraukti krėslai buvo patogūs – su plačiais ranktūriais ir aukšta atrama galvai. Geometrinių kilimo raštų spalvas atkartojančios pagalvės gyvino interjerą ryškesnių spalvų potėpiais.

Keitė prisiminė, kaip juokėsi Hana, atėjusi apžiūrėti buto su naujai atvežtais baldais.

– Dieve, Keite! – sušuko ji. – Tu užaugai klausydama tėčio aiškinimų, kad mūsų namuose tik geriausios Konelio gamybos antikvarinių baldų kopijos, o išsirinkai visiškai priešingą stilių.

Ji teisi, pamanė Keitė. Man jau buvo nusibodę tėvo postringavimai apie nepriekaištingas kopijas. Gal vieną dieną aš apsigalvočiau, bet dabar esu patenkinta.

Nepriekaištingos kopijos. Vien pagalvojus apie šiuos žodžius jai džiūdavo burna.

3

Markas Slounas jautė, kad atsisveikinimo vakariene su motina bus sunki ir graudi. Artėjo dvidešimt aštuntosios jo sesers dingimo metinės, o jis rengėsi keltis į naują darbovietę Niujorke. Nuo tada, kai prieš trylika metų baigė teisės mokyklą, Čikagoje dirbo korporatyvinio nekilnojamojo turto teisininku. Nuo Čikagos iki Kevanio, mažo Ilinojaus miestelio, kuriame užaugo, buvo šimtas keturiasdešimt kilometrų.

Gyvendamas Čikagoje, jis bent kartą per porą savaitių sukar-davo dvejų valandų kelionę automobiliu, kad pavakarieniautų su mama. Jam buvo aštuoneri, kai jo dvidešimt vienu metų sesuo Treisė baigė vietos koledžą ir išvažiavo į Niujorką siekti dainininkės karjeros. Net ir po tiek metų jis prisiminė ją taip aiškiai, tarsi ji stovėtų priešais. Jos vešlūs kaštoniniai plaukai krito ant pečių, o žydros akys spindėjo džiaugsmu, bet jai supykus apniukdavo kaip audros debesys. Mama su Treise nuolat pykdavosi dėl pažymių ir aprangos. Vieną rytą nulipęs į virtuvę pusryčiauti rado motiną, sėdinčią prie stalo ir verkiančią.

– Jos nebėra, Markai. Ji išvažiavo. Paliko laiškėlį. Išvyko į Niu-jorką, nori tapti garsia dainininke. Markai, ji dar tokia jauna. Tokia užsispyrusi. Ji tikrai pateks į bėdą. Aš nujaučiu.

Markas prisiminė, kaip apkabinęs mamą pats vos įstengė sulai-kyti ašaras. Jis dievino Treisę. Kai pradėjo žaisti Mažojoje lygoje, sesuo mėtydavo jam kamuoliukus. Nusivesdavo į kiną. Padėdavo ruošti namų darbus ir pasakodavo apie garsius aktorius ir aktores.

– Ar žinai, kad dauguma jų kilę iš tokių mažų miestelių kaip šis? – klausdavo ji.

Tą rytą jis perspėjo mamą:

– Laiške Treisė rašo, kad atsiųs savo naująjį adresą. Mama, neverk jos grįžti, nes ji vis tiek negrįš. Parašyk, kad viskas gerai ir kad tu labai džiaugsiesi, kai ji taps žvaigžde.

Tai buvo teisingas žingsnis. Treisė nuolat rašydavo ir kas kelias savaites paskambindavo. Ji gavo padavėjos darbą restorane. „Man gerai sekasi, gaunu nemažai arbatpinigių. Lankau dainavimo pamokas. Vaidinau vieno nedidelio Niujorko teatro miuzikle. Spektaklį rodė tik keturis kartus, bet labai patiko būti scenoje.“ Ji tris kartus per ilguosius savaitgalius buvo parskridusi namo.

Vieną dieną, kai Treisė Niujorke jau buvo pragyvenusi beveik dvejus metus, motinai paskambino iš policijos: Treisė dingio.

Po to, kai ji dvi dienas nepasirodė darbe ir neatsiliepė į telefono skambučius, susirūpinęs viršininkas, restorano, kuriame ji dirbo, savininkas Tomas Kingas nuvyko į jos butą. Ten viskas atrodė tvarkinga. Jos kalendoriuje buvo parašyta, kad kitą dieną ji turėjo dalyvauti atrankoje (bet išvakarėse prapuolė), o dar viena atranka laukė savaitės pabaigoje.

– Ji nenuėjo į pirmąją, – pasakė Tomas policijai. – Jeigu nepasirodys ir antrojoje, vadinasi, jai kažkas atsitiko.

Niujorko policija tada, prieš daugelį metų, įtraukė ją į dingusiųjų sąrašą. Kaip „dar vieną dingusį asmenį“, pamanė Markas, privažiuodamas prie namo, kuriame prabėgo jo vaikystė. Anglių spalvos žvirgždas, baltos dailylentės ir skaisčiai raudonos durys džiugino akis ir kvietė užėti. Markas įsuko į kiemą ir sustojo. Ant priekinių laiptelių krito virš durų kabančio žibinto šviesa. Jis žinojo, kad motina paliks žibintą įjungtą visai nakčiai, kaip jau daro dvidešimt aštuonerius metus, jeigu kartais Treisė grįžtų namo.

Jautienos kepsnys, bulvių košė ir šparagai – tokių patiekalų jis paprašė, kai mama pasiteiravo, ko norėtų atsisveikinimo vakarėnei. Vos tik pravėręs duris, pajuto širdžiai mielą kepamos jautienos kvapą, iš kurio tapo aišku, kad mama kaip visada pagamino tai, ko jis norėjo.

Iš virtuvės, šluostydamosi rankas į prijuostę, atskubėjo Marta Sloun. Kadaisė buvusi liekna, septyniasdešimt ketverių ji jau dė-

vėjo solidaus keturiolikto dydžio drabužius. Natūrali baltai žilų plaukų banga tarsi rėmino jos dailius veido bruožus. Ji išskėtė rankas ir apkabino sūnų.

– Tu vėl paaugai, – papriekaištavo ji.

– Dieve, apsaugok, – nuoširdžiai išsigynė Markas. – Man jau ir taip sunku įsėsti į taksį. – Jo ūgis buvo metras devyniasdešimt septyni centimetrai. Mamai per viršugalvį jis žvilgtelėjo į valgo-mojo stalą, ant kurio buvo išdėlioti sidabro įrankiai ir porceliano indai. – Atrodo, bus tikros išlydėtuvės.

– Nedaug turiu progų juos panaudoti, – atsakė motina. – Įsi-pilk išgerti. O gal įpilk ir man.

Motina nedažnai gerdavo kokteilius. Skaudama širdimi Mar-kas suvokė, kad ji pasiryžusi neleisti artėjančių Treisės dingimo metinių šešėliui temdyti jų vakarienės, nes tokios tikrai nebus bent artimiausius kelis mėnesius. Marta Sloun buvo teismo ste-nografistė ir puikiai suprato, kad atsakingame naujajame darbe jo tikriausiai laukia ilgos darbo valandos.

Tik pradėjus gerti kavą, ji prabilo apie Treisę.

– Mes abu žinome, kokia diena artėja, – tyliai tarė ji. – Markai, aš per televiziją nuolat žiūriu „Neišaiškintų nusikaltimų bylas“. Gal tau pavyktų pasiekti, kad policija atnaujintų Treisės dingimo tyrimą? Šiais laikais jie turi kur kas daugiau priemonių išsiaiškinti, kas nutiko žmonėms, net tiems, kurie dingo prieš daugelį metų. Man atrodo, jie to imtųsi greičiau, jeigu tokie žmonės kaip tu pra-dėtų uždavinėti klausimus.

Ji padvejojo, o paskui kalbėjo toliau:

– Markai, žinau, kad seniai turėjau prarasti viltį, jog Treisė pra-rado atmintį arba pateko į bėdą ir turėjo slapstytis. Širdyje ma-nau, kad ji mirusi. Bet jeigu galėčiau bent jos palaikus parsivežti ir palaidoti šalia tėčio, man taip palengvėtų. Jeigu pasiseks, dar išgyvensiu aštuonerius ar net dešimt metų. Kai ateis mano eilė, norėčiau žinoti, kad Treisė čia, greta tėvelio. – Ji sumirksėjo ban-dydama sustabdyti besitvenkiančias ašaras. – Žinai, kaip yra. Kaip toje graudžioje airiškoje dainoje, norėčiau priklaupiti prie Treisės kapo ir pasimelsti.

Jiems pakilus nuo stalo, jau gyviau tarė:

– Mielai pažaisčiau žodžių loto. Žodyne radau kelis suktus žodžius. Bet rytoj išskrendi ir, jei gerai tave pažįstu, dar nesusipakavai daiktų.

– Pažįsti mane per gerai, mama, – atsakė Markas šypsodamasis. – Ir nekalbėk apie likusius aštuonerius ar dešimt metų. Vildas Skotas tikrai atsiųs tau sveikinimą šimto metų sukakties proga. – Prie durų jis ją karštai apkabino ir atsargiai paklausė: – Ar užsirakinusi išjungsi priebučio žibintą?

Motina papurtė galvą.

– Ne, nemanau. Dėl viso pikto, Markai... Jeigu kartais...

Ji neužbaigė sakinio. Jis taip ir liko pakibęs ore, bet Markas puikiai žinojo: „Jeigu kartais šįvakar Treisė grįžtų namo.“